

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/468/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

116/2012. (IV. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (a továbbiakban: panaszos) 2011. augusztus 4-én előterjesztett **panaszát** a 2012. április 11-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mert az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. augusztus 4-én terjesztette elő panaszát a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Központi Panaszirodáján, egy 2011. július 30-án foganatosított rendőri intézkedés miatt, amelyre a gyermeke láthatásával kapcsolatosan a volt élettársával kialakult vita miatt került sor. A Testület a panaszt 2011. augusztus 17-én érkezett.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2011. július 30-án, Z. tartózkodott egy bevásárlóközpont épületében, amikor a fia láthatása ügyében vitába keveredett volt élettársával. A vita tárgya a panaszos szerint az volt, hogy a jogerős bírósági határozat alapján, a láthatás során nem lehetett volna jelen a volt élettársa húga, és a panaszos ezt a jogsértő magatartást sérelmezte. A volt élettársától a panaszos azt a választ kapta, hogy a húga azért van jelen, hogy „ne unatkozzon”. A panaszos a kitérő rendőroket megkérte, hogy nyújtsanak számára segítséget, szerezzenek érvényt a bíróság döntésének és kérte az egyik

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrt, egy r. főörzsőrmestert, hogy tájékoztassa őt az intézkedésről, de a rendőr ezt „egy mosollyal elintézte”, és a bírósági végzés bemutatása után sem tett semmit. Ez után a panaszos elkérte a rendőr adatait, hogy panaszt tehessen ellene intézkedés elmulasztása miatt, amire a r. főörzsőrmester „inzultálta őt és rendőrhöz nem méltó viselkedést tanúsított.” A panaszos szerint az intézkedésben részt vett másik rendőr – akit panaszában a panaszos név szerint megjelölt – „teljesen korrekten járt el, (vele) nem volt inzultus, sértegetés”.

A Testület levélben kereste meg a panaszost és számos kérdést tett fel az intézkedéssel kapcsolatosan – többek között – még az alapvető információkat illetően is, a panaszos azonban – lakcímén történt átvétel ellenére – a levélre nem válaszolt.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes Rendőrkapitányság vezetőjétől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendőrkapitányság vezetője megküldte az intézkedéssel kapcsolatos összefoglaló jelentését, az intézkedő rendőrök által az intézkedés után közvetlenül, együttesen készített és aláírt jelentést, valamint a Testület megkeresésének kézhezvételét követően az intézkedő rendőrök által külön-külön készített jelentéseket.

1) A rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében az ügyeleti eseménynapló adatai alapján megállapította, hogy 2011. július 30-án 11 óra 24 perckor a panaszos volt feleségének rokona (a továbbiakban: bejelentő) bejelentést tett a rendőrkapitányságra arról, hogy a bevásárlóközpont épületében a testvére és a panaszos összeszólalkoztak. A bejelentés szerint a nézeteltérés a gyermek láthatás kapcsán alakult ki.

A kikerülő rendőrök, egy r. főörzsőrmester és egy r. őrmester a helyszínen megtekintették a panaszos által bemutatott jogerős bírósági határozatot, amelyből egyértelműen megállapítható volt, hogy a panaszos volt feleségének rokona a láthatáskor nem lehet jelen. Ezt a tényt az intézkedő rendőrök közölték az érintettel, aki azt tudomásul vette és távozott a helyszínről. A rendőrök ezt követően felvilágosították a jelenlévőket, hogy a gyermekelhelyezéssel kapcsolatos probléma nem rendőrségi, hanem bírósági hatáskörbe tartozik. Az összefoglaló jelentés szerint a panaszos az intézkedés során mindvégig arrogáns és kötekedő magatartást tanúsított és a rendőrökkel többször is közölte, hogy feljelenti őket.

Az intézkedés során a panaszos nem tudta átadni személyazonosító okmányát, ezért vele szemben az intézkedő rendőr szabálysértési eljárást kezdeményezett az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet (továbbiakban: Szabs. rend.) 27. § (1) bekezdésébe foglalt szabálysértés miatt. A Z. Rendőrkapitányság az iratokat megküldte a panaszos lakóhelye szerint illetékes BRFK Kerületi Rendőrkapitányság részére.

A rendőrkapitányság vezetője tájékoztatásul rögzítette, hogy a panaszos és a volt felesége közötti konfliktusok miatt korábban több alkalommal is sor került már rendőri intézkedésre, így a panaszos volt feleségének lakásánál 2011. március 17-én és 2011. június 19-én is. A rendőri jelentések kitértek arra, hogy a panaszos és a panaszos nővére ezen intézkedések alkalmával is agresszív magatartást tanúsított.

2) Az intézkedő rendőrök 2011. július 30-án kelt jelentése szerint 2011. július 30-án 11 óra 25 perckor utasítás alapján jelentek meg a bevásárlóközpont épületében, mivel onnan bejelentés érkezett arról, hogy a bejelentő rokona (a panaszos volt felesége) és annak volt férje (azaz a panaszos) összeszólalkozott egymással a gyermekláthatás miatt.

A helyszínre kérkezve a rendőrök a jelenlevőket igazoltatták és meghallgatták. Az egyik jelenlevő elmondta, hogy közös gyermeke van a panaszossal, aki a gyerek láthatás során sérelmezte, hogy rokona is ott tartózkodik a gyerekekkel.

Ezt követően a panaszost – mivel ő személyazonosító okmányt nem tartott magánál – adategyeztetés formájában igazoltatták, majd meghallgatták. A panaszos elmondta, hogy közös gyermeke van volt feleségével, de miután elváltak a gyermekelhelyezést a bíróság a panaszos számára láthatási jogot határozott meg jogerő határozatban. A határozat szerint a panaszos minden páratlan hétvégén 11 óra és 16 óra közötti időtartamban a gyermekével lehet, ezen idő alatt a gyermek, a gyermek édesapja, valamint édesanyja és az édesapa hozzátartozója lehet jelen. A panaszos a helyszínen felmutatta a határozatot. A panaszos hozzátette, hogy a probléma abból alakult ki, hogy a gyermekáthatáson engedély nélkül részt vett a bejelentő, aki ráadásul összeszólalkozott a panaszos rokonával, aki a határozat értelmében jogosan volt jelen.

Az intézkedő rendőrök igazoltatták ezután a panaszos rokonát és a bejelentőt.

Az ügy során tettegességre nem került sor, ezért az intézkedő rendőrök a jelenlevőknek a kellő felvilágosítást megadták a továbbiakkal kapcsolatban.

A panaszos láthatóan ittas állapotban volt, leheletén alkoholszag érződött, valamint az intézkedés során végig arrogánsan és kötekedően viselkedett. A panaszossal a rendőrök azt közölték, hogy szabálysértési feljelentést tesznek vele szemben, mivel nem tartotta magánál személyazonosító okmányát.

A panaszos az intézkedés végén a rendőrök nevét és jelvéyszámát elkérte, és közölte, hogy feljelenti a őket, mivel amikor ő kért rendőri intézkedést, akkor senki nem ment ki hozzá intézkedni, amikor más kér, akkor pedig az intézkedést kérő kérésének mindig eleget tesznek.

3) A két intézkedő rendőr azonos tartalmú jelentésekben 2011. október 11-én egészítette ki fenti jelentését, amely jelentések a következő többletinformációt tartalmazzák.

Amikor a két rendőr kérkezett a bevásárlóközpontba, és annak biztonsági őrői közölték, hogy kik a bejelentésben érintett személyek. Az érintettekhez lépve „Jó napot kívánok!” szavak előre bocsátásával köszöntek a rendőrök, továbbá közölték velük, hogy a Z. Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály járőrei, valamint, hogy az általuk tett bejelentés végett jelentek meg a helyszínen.

Miután megállapítást nyert, hogy a helyszínen tettegességre nem került sor, felszólították a bejelentőt, hogy a helyszínen a határozat értelmében nem tartózkodhat, ezért azt hagyja el, továbbá közölték a panaszossal és a bejelentővel, hogy a határozat alapján további

intézkedések ellátása végett a gyermek láthatás jogáról és annak részleteiről a bíróság illetékes dönteni

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette, hogy történt-e bármilyen mulasztás az intézkedő rendőrök részéről, valamint azt, hogy milyen rendőri bánásmódban részesült a panaszos.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz, valamint az 54. § (1) bekezdésében biztosított emberi méltósághoz való jogát.

1) A Testület elsőként az értékelte, hogy mulasztottak-e intézkedést a rendőrök 2011. július 30-án.

A rendőrségi dokumentumok szerint arról érkezett bejelentés a rendőrségre, hogy a panaszos és volt felesége gyermekláthatás miatt összeszólalkozott egymással egy bevásárlóközpontban. A helyszínen a rendőrök meghallgatták az érintetteket, ami alapján kiderült, hogy a panaszos és volt felesége azon vitatkozott össze, hogy a gyermekláthatáson megjelent a gyermek édesanyjának rokona is (a bejelentő), aki a bírósági határozat értelmében nem tartózkodhatott volna ott. A panaszos ennek igazolásaként felmutatta a bírósági határozatot, amelyből a rendőrök megállapították, hogy a gyermekláthatáson a gyermek, a gyermek édesapja (a panaszos) és rokonai, valamint a gyermek édesanyja lehet jelen. Ezzel szemben jelen volt a panaszos volt feleségének rokona is, a bejelentő, akit a rendőrök tájékoztattak a határozat tartalmáról, és felszólították, hogy hagyja el a helyszínt. A rendőrségi dokumentumok tanúsága szerint a bejelentő a rendőri felszólításnak eleget tett, és mivel tettelegességre nem került sor, a bejelentő pedig eltávozott a helyszínről, ezért további intézkedés foganatosítása nem vált szükségessé. A panaszost és volt feleségét tájékoztatták arról, hogy a határozat alapján a gyermek láthatás jogáról és annak részleteiről a bíróság illetékes dönteni.

Ezzel szemben panaszos állítása szerint ő megkérte a rendőröket, hogy érvényesítsék a jogerős bírósági határozatot, valamint kérte a r. főtörzsőrmestert, hogy nyújtson tájékoztatást, de „ő ezt egy mosollyal elintézte”, illetve a határozat felmutatása ellenére sem tett semmit.

A rendőrségi dokumentumok valamint a panaszos beadvány abban a kérdésben megegyezett, hogy a panaszos volt felesége rokonával érkezett a láthatásra, ami ellentétes volt a bírósági határozattal.

Az Rtv. 1. §-a, a rendőrség feladatáról rendelkezik, amelynek (1) bekezdése szerint mások mellett a közbiztonság és a közrend védelme tartozik a rendőrség feladatkörébe. Ugyanezen törvényhely – intézkedéskor hatályos – (2) bekezdésének 1., 2. és 3. pontja szerint az Rtv.-ben és az Rtv. felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében a rendőrség általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését; szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és

felderítésében; ellátja a közbiztonságra veszélyes egyes eszközök és anyagok előállításával, forgalmazásával és felhasználásával kapcsolatos hatósági feladatokat. Az Rtv. 11. § (1) bekezdése a rendőr feladatainak ellátásáról és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről a következőképpen rendelkezik: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.”

Ezen túlmenően az Rtv. 13. § (1) bekezdése a rendőr intézkedési kötelezettségével kapcsolatosan a következőket rögzíti: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Az intézkedéskor hatályban levő, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bekezdése az Rtv. rendelkezéseit egészíti ki. E szerint bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyen hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. Fentiek alapján a rendőrök jogszerűen kezdeményeztek intézkedést, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga e tekintetben nem sérült.

A rendelkezésre álló adatok alapján tényként rögzíthető, hogy a város bevásárlóközpontjába bejelentés alapján érkeztek ki a rendőrök. Ezt követően viszont ellenmondásos a rendőrség és a panaszos előadása. A panaszos azt állítja, hogy kérte a rendőröket, hogy szerezzenek érvényt a bírósági határozatban foglaltaknak (misperint a bejelentő a gyermekláthatáson nem lehet jelen). A panaszos kifogásolta, hogy intézkedést mulasztottak a rendőrök. Ezzel szemben a rendőrségi iratok arról számolnak be, hogy a bejelentőt felszólították, hogy hagyja el a helyszínt, és mivel ő annak eleget tett, további intézkedés foganatosítása nem vált szükségessé.

A Testület levélben fordult a panaszoshoz, annak érdekében, hogy a kifogásolt esetet minél részletesebben megismerhesse, valamint konkrét kérdéseket tett fel a rendőri magatartást illetően. A panaszos a Testület kérése ellenére nem konkretizálta panaszát és nem is nyújtott többletinformációt a Testület számára.

A rendelkezésre álló információk alapján és a hatályos jogszabályok értelmében a rendőrség a bejelentés nyomán megjelent a helyszínen, hiszen a bejelentés nyomán felmerült annak a gyanúja, hogy az „összeszóalkozás” elmérgesedik, esetlegesen tettelegességbe fajul. Ugyanakkor a helyszínen tettelegességet a rendőrök nem tapasztaltak, illetve a rendőrség tájékoztatása szerint a további intézkedés azon túl, hogy felszólították a bejelentőt a helyszín elhagyására, aminek eleget is tett, nem vált szükségessé. Megjegyzendő, hogy a panaszos panaszbeadványában nem utalt arra, hogy milyen intézkedés elmulasztását kifogásolja, csak annyit rögzített, hogy a r. főtörzsőrmester, azután sem tett semmit, hogy a panaszos bemutatta a bíróság határozatát.

Tekintettel arra, hogy a Testület rendelkezésére álló előadások egymásnak ellentmondanak, és a Testület ezen ellentmondásokat – egyéb bizonyítási eszköz hiányában – nem tudta feloldani, ezért az sem volt megállapítható, hogy mulasztottak-e rendőri intézkedést az eljáró rendőrök

vagy sem. **Erre tekintettel, e vonatkozásban nem volt megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme.**

2) A panaszos kifogásolta, hogy akkor, amikor tájékoztatást kért az intézkedésről, azt a r. főtörzsőrmester „egy mosollyal elintézte”.

A kérdés értékeléséhez egyrészt az Rtv. 2. § (1) bekezdés 1. mondata nyújt alapot, miszerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Ezen túl az Rtv. 24. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles a hozzáférőknek a tőlük elvárható felvilágosítást megadni. A törvényhelyhez fűzött miniszteri indoklás szerint a felvilágosítás-adási kötelezettség tartalma pontosan nem határozható meg, de a kérés teljesítése csak akkor tagadható meg, ha jogszabályba ütközik, vagy ha az a szolgálat ellátását, illetőleg a rendőri intézkedés végrehajtását késlelteti, illetve más módon veszélyezteti.

A rendőri jelentések valamint a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele tanúsága szerint, a szükséges tájékoztatást az intézkedő rendőrök megadták a panaszosnak és a volt feleségének. Elmondták, hogy a határozat alapján a további intézkedések ellátása végett a gyerek láthatás jogáról és annak részleteiről a bíróság illetékes dönteni.

Ezen kérdést illetően szintén ellentmondás húzódott a panaszosi előadás és a rendőrségi információk között, amely ellentmondást a Testület szűkös bizonyítási eszközeivel nem tudott feloldani, **ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme e tekintetben sem volt megállapítható.**

3) A Testület végül azt kísérelte meg tisztázni, hogy milyen elbánásban részesült a rendőri intézkedés során a panaszos. A panaszos állítása szerint miután a panaszos elkérte a rendőrök adatait, a r. főtörzsőrmester inzultálni kezdte és nem rendőrhöz méltó viselkedést tanúsított.

A Testület vizsgálatának alapját az Rtv. alapelvi szintű rendelkezései [2. § (1) bekezdés, 11. § (1) bekezdés] képezték. Ezek a rendelkezések ugyan kívül esnek az Rtv. 92.§ (1) bekezdésében megjelölt, az Rtv. IV., V. és VI. fejezetén, ugyanakkor azokat a Testület az eljárása során minden esetben figyelembe veszi, és értékeli.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

A rendőri jelentések szerint – szemben a panaszos állításával – éppen a panaszos volt az, aki az intézkedés során mindvégig arrogánsan viselkedett és kötekedett. Akkor pedig, amikor a panaszos elkérte a járőröktől neveiket és jelvéyszámait, amely kérésének eleget tettek és ismételtén közölték adataikat, a panaszos azzal fenyegetőzött, hogy feljelentést tesz a rendőrökkel szemben. A rendőri feltételezés szerint a panaszos ittas állapotban volt az intézkedéskor.

A fentiek ismeretében a Testület úgy foglalt állást, hogy az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatt a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem állapítható meg, mivel a rendelkezésre álló – egymásnak ellentmondó – bizonyítékok között a Testület az ellentétet nem tudta feloldani.

IV.

A Testület az ügy mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés kezdeményezése okán a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült, ugyanakkor nem volt megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz és emberi méltóságához való jogának sérelme, figyelemmel az egyes kérdéseket illető – intézkedés-, illetve felvilágosítás-adás elmulasztása, valamint a rendőri bánásmód – ellentmondó állításokra és információkra. Ennek megfelelően az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a Testületnek a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez kellene áttennie; azonban az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, ezért a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2012. április 11.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag